

12.11.2024

Lausunto eduskunnan hallintovaliokunnalle:

Helsingin kaupungin lausunto HE 78/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi hyvinvointialueesta annetun lain ja sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla annetun lain 2 ja 17 §:n muuttamisesta

HEL 2024-014757 T 03 00 00

Hallituksen esityksessä HE 78/2024 esitetään säädettäväksi uudesta hyvinvointialueiden ennakollisesta talouden ohjauksen menettelystä. Menettelyn yhteydessä voitaisiin antaa hyvinvointialueelle talouden tervehdyttämistä ja palvelujen järjestämisen turvaamista koskevia suosituksia.

Yleistä

Esityksen tavoitteet ja valittu sääntelymenettely ovat kannatettavia. Koko talouden ohjauksen sääntely mukaan lukien nyt ehdotettu ennakollinen talouden ohjauksen menettely turvaa ennen kaikkea palveluiden saatavuutta yhdenvertaisesti ja niiden järjestämistä vaikuttavasti. Ennakollisen arvioinnin menettelyllä sinänsä ei kavenneta hyvinvointialueiden itsehallinnollista asemaa, eikä puututa perustuslain suojaamaa kunnallista itsehallintoa kaventavasti myöskään Helsingin kaupungin asemaan.

Hyvinvointialuelainsäädännössä on jo nykyisellään useita taloudenhoidon kestävyyttä varmistavia säännöksiä. Hyvinvointialueiden taloushaasteet olivat nähtävissä jo uudistuksen alusta lukien, joten talousnäkökulma olisi tullut pitää mukana vuorovaikutteisessa ohjauksessa vahvemmin. Esimerkiksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä

12.11.2024

annetun lain mukaisissa ensimmäisissä vuosittaisissa selvityksissä ja vuosineuvotteluissa sivuutettiin taloustematiikka lähes kokonaan.

Pelastustoimissa sisäministeriön ja aluehallintovirastojen tuottama jäykkä ohjaus ja yksityiskohtaiset sekä lainsäädäntötasoa tiukentavat vaatimukset palvelutasolle ovat puolestaan asettaneet kustannusvaikuttavuudelle haasteita.

Ohjauksen eri menettelyjen vaatimat raportointivelvoitteet tulee pitää kohtuullisina, ja niiden edellyttämän työmäärän tulee olla kaikilta osin perusteltu saavutettavaan hyötyyn nähden.

Ehdotettu 13 b § Ennakollinen talouden ohjauksen menettely

Menettelyyn jätetty harkinnanvara ja se, ettei sitä käynnistetä mekaanisesti, on kannatettavaa. Samoin esimerkiksi neuvottelujen ja menettelyn keston tai tarkan sisällön määrittelemättä jättäminen tuo tarvittavaa joustoa menettelyyn. On kannatettavaa, että HUS-yhtymän neuvottelumenettelyyn osallistuivat myös Uudenmaan hyvinvointialueet ja Helsingin kaupunki. Helsingin kaupunki esitti jo aiemmassa vaiheessa, että esitöihin olisi voinut lisätä selventävän maininnan siitä, että mahdollisessa Uudenmaan alueen talouden ohjauksen menettelyssä suosituksia voitaisiin antaa myös HUS-yhtymää koskien. Uudenmaan alueiden rahoituksesta yli 30 % kohdistuu HUSin palveluiden rahoittamiseen ja tarkastelun ja suositusten tulisi aina ulottua myös HUS-yhtymään.

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri
puhelin: 09 310 36276, jan.ihatsu@hel.fi

Hanna Laine, yhteyspäällikkö
puhelin: 09 310 36172, hanna.laine@hel.fi

Juha Jolkkonen, sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
puhelin: 09 310 42215, juha.jolkkonen@hel.fi

Liitteet

1 [Kuulemis- ja lausuntopyyntö 6.11.2024](#)

12.11.2024

Juha Jolkkonen
sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.